

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Viite:

Lauhanen, R. (2023). Ruotsi on merkittävä metsätalousmaa.
Koneyrittäjä, 54(10), 38.

Ruotsi on merkittävä metsätalousmaa

TEKSTI JA KUVAT: RISTO LAUHANEN, SEAMK.

Jättimäinen hyönteishotelli eli mulmholk.

Nykyään kansainvälinen metsäpolitiikka ja metsien asemointi EU:ssa kiinnostaa sekä Suomea että Ruotsia. Ruotsissa on Suomen tavoin havaittavissa osin kärjistyntä kansallista metsäkeskustelua. Osa kansalaisista vastustaa metsien avohakkuuta. Osa ruotsalaisista haluaisi ”vettää” sinänsä vähäiset metsäojitusalueet. Molemmissa maissa on keskusteltu myös hakkuurajoituksista lintujen pesimisaikana.

Pyökkiä vain prosentti puulajijakaumasta

Ruotsin maa-ala on noin 40 miljoonaa hehtaaria, josta tuottavan metsämaan osuus on 28 miljoonaa hehtaaria. Soiden osuus on 13 % ja metsäisten vuoristomaiden 12 %. Lehtimetsien osuus on 2 % ja laidunmaiden yksi prosentti maa-alasta. Kuusi on Ruotsin yleisin puulaji (44 %), kun männyn osuus on 39 %, ja koivun 11 %. Pyökin osuus on prosentti, samoin tammen (1 %) ja kontortamännyn (1 %) puulajijakaumasta.

Ruotsissa on noin 320 000 yksityistä metsänomistajaa, kun Suomessa heitä on runsaat 600 000. Ruotsalaisen metsätilan keskikoko on viime vuosina ollut 49 hehtaaria. Metsäyhtiöt ovat omistaneet Ruotsin metsistä noin neljänneksen, kun Suomessa teollisuuden omistusosuus on ollut alle 10 prosenttia. Näin ollen Ruotsissa metsäteollisuus voi tietyis-

Ruotsissa metsäteollisuus ja kaivosteollisuus ovat kehittyneet rinnakkain vuosisatojen ajan. Kun Ruotsi ei ollut maailmansodissa mukana, on se osaltaan taannut maalle vaurautta ja talouskasvua. Suomi puolestaan joutui sodan jälkeen laatimaan mittavat puuntuotantohjelmat raskaiden alueluovutusten seurauksena. Muun muassa vajaan viisi miljoonaa suomalaista suohehtaaria ojitetiin metsätaloukseen teollisuuden puuhuollon turvaamiseksi. Ruotsissa metsäojitus on ollut jo vuosia luvanvaraista toimintaa.

Näkymää Tinnerön suojelualueelta.

Kuninkaanlinnan polttopuuvaresto.

joonaa tonnia molemmissa maissa. Myös vientimäärät olivat likimain yhtä suuria.

Metsälaitumet erityispiirteensä

Linköpingin kupeessa on Tinnerön tammimetsä-niminen luonnonsuojeluala. Linköpingin kaupungin edustajat esittelivät yli 600 hehtaarin suuruisia alueita, jolla sijaitsee useita kunnostettuja vesialueita, satoja vuosia vanhoja tammia ja pähkinäpensaita sekä pronssikaudelta peräisin olevia hautakumpuja. Alueella laiduntaa karjaa ja maisema on muotoutunut hakamaaksi. Suomessa ei hakamaita eikä metsälaitumia enää ole merkittävässä määrin.

Tinnerön luonnonsuojelualueella pyritään säilyttämään alkuperäistä kasvillisuutta ja eläimiä sekä hyönteisiä rakentamalla suoja-aitoja ja luomalla otollisia elinolosuhteita kaiken kokoisille eliöille. Kohteella on myös Euroopan, ellei peräti maailman suurin hyönteishotelli. Tammihärkä on yksi suojeltavista lajeista.

Tämä artikkeli syntyi Raivaa itsesi kuntoon-hankkeen matkan lomassa. SeAMK on ollut hankkeen osatoteuttajana hyvinvointiteknologia-alan puitteissa. Hanketta rahoittaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto Etelä-Pohjanmaan Ely-keskuksen kautta, päätoimittajana on Suomen metsäkeskus ja SeAMK on hankkeen osatoteuttaja. Lisäksi Toysin Säästöpankkisäätiö on tukenut artikkelin viimeistelyä.

sä puumarkkinatilanteissa turvautua omiin metsiinsä.

Asiat käyvät ilmi Skogstyrelsenin metsäorganisaation materiaaleista, joita metsänhoitaja ja metsäasiantuntija Kerstin Frid esitteli Raivaa Itsesi Kuntoon -hankkeen matkalla. Skogstyrelsen on Suomen metsäkeskusta vastaava valtiollinen toimija, joka harjoittaa metsäalan edunvalvontaa, valvoo Ruotsissa metsälain noudattamista, tekee metsätilastoja ja seuraa sekä kansallista että kansainvälistä metsäpolitiikkaa.

Hakkuut liki 90 miljoonaa kuutiota

Muilta osin puuntuotannon metsämaalla puuston nettokasvu oli Ruotsissa 95 miljoonaa kuutiota, kun se Suomessa oli 96 miljoonaa kuutiota vuonna 2021. Luvut ottavat huomioon luonnonpoistuman. Ruotsin hakkuut olivat 89 miljoonaa kuutiota hukkapuu mukaan

lukien, ja Suomen 77 miljoonaa Luonnonvarakeskuksen tilaston (2022) mukaan. Ruotsissa polttopuuta hakattiin runsaat 5 miljoonaa kuutiometriä ja Suomessa lähes 9 miljoonaa kuutiota. Ruotsissa metsäenergian hankinta on painottunut hakkuutähteisiin.

Metsätalous ja metsäteollisuus ovat työllistäneet Ruotsissa noin 90 000 henkeä. Metsätalouden työllisten määrä oli tästä noin kolmannes vuonna 2021. Mekaanisessa metsäteollisuudessa oli liki 33 000 henkeä sekä massa- ja paperiteollisuudessa noin 24 000 henkeä. Vuonna 2021 metsäsektori työllisti noin 65 000 suomalaista, josta metsätaloudessa oli 25 000 henkeä Luonnonvarakeskuksen tilaston (2022) mukaan.

Pari vuotta sitten Ruotsin 19 miljoonan kuution sahatavaratuotanto oli suurempi kuin Suomen 12 miljoonaa kuutiota Luonnonvarakeskuksen mukaan. Massan, paperin ja kartongin vuotuiset tuotantoluvut olivat samaa tasoa eli noin 9 mil-